

Tweegesprek tussen Gert van de Weerd en Henk Schouten

De Openbaring van Jezus Christus

Teksten op: www.bijbelverklaring.com en Family7
Bijbelvertaling uit: Weerd, De Openbaring van Jezus Christus

Aflevering 23: Openbaring 20

Inleiding

Na een lange reis door de tijd komt Openbaring aan bij de daadwerkelijke vestiging van het Messiaanse Rijk (of: Duizendjarig Rijk). Dat is een kort verhaal van slechts zes verzen – Openbaring 20:1-6. Over een tijd van geluk, rust en vrede is namelijk niet veel spectaculairs te vermelden; slechts dat het er zal zijn. Openbaring is niet gericht op zegeningen van het Messiaanse Rijk, maar beschrijft de strijd tussen goed en kwaad ervóór en daar loopt als een rode draad de liefde van God voor de mens doorheen. Het lot van Satan wordt beschreven in Openbaring 20:7-10. Dat betreft één van de vreemdste profetieën in de Bijbel en die voorzegt tevens het einde van het Duizendjarig Rijk. Want die lange periode van geluk en vrede wordt abrupt beëindigd, omdat Satan door God wordt losgelaten uit de Abyssus. Waarom Hij dat doet weten we niet. Wel kunnen we allerlei vragen stellen, maar antwoorden blijven uit...

1. Dwalen de inwoners van het Duizendjarig Rijk **in hun hart** af van God? Uiterlijk – voor de lieve vrede – zullen allen God blijven dienen, daar zorgt Gods wet wel voor, want die wordt bindend opgelegd.
2. Of... is de beperking van duizend jaar hier de harde grens? Maar waarom dan Satan losgelaten?
3. Waarom moet de oude aarde verdwijnen en vervangen worden door een nieuwe aarde. Is duizend jaar niet genoeg om de oude aarde te herstellen van misbruik en roofbouw?

U verwacht van mij wellicht een zinnig antwoord, maar dat heb ik niet. Ik zie slechts de achterzijde van het borduurwerk van de Raad Gods betreffende deze vragen. Wat ik wel weet is dat het Duizendjarig Rijk, hoe aantrekkelijk ook, niet volmaakt is en daarom niet duurzaam.

Vergankelijk en Onvergelijk

In de Raad Gods heeft God volmaaktheid op het oog. Paulus zegt daarover; 1 Korinthe 15:50, 53 (HSV):

⁵⁰ *Maar dit zeg ik, broeders, dat vlees en bloed het Koninkrijk van God niet kunnen beërven, en de vergankelijkheid beërft de onvergankelijkheid niet.*

⁵³ *Want dit vergankelijke moet zich met onvergankelijkheid bekleden en dit sterfelijke moet zich met onsterfelijke bekleden.*

Daar moeten we het mee doen. Er moet een overgang naar *onvergankelijkheid* komen, opdat de laatste barrière tussen God en mens geslecht wordt. Dat is onmogelijk in het Messiaanse Rijk, want daar wordt nog steeds gezondigd, hoewel in het geheim. En die neiging tot zonde is verbonden met ons natuurlijk lichaam (1 Korinthe 15:50). Het doel is daarom een geestelijk koninkrijk, waar alle mensen die God liefhebben een plaats krijgen én God kunnen ontmoeten. Want Paulus getuigt: 1 Korinthe 15:46 (HSV):

Het geestelijke is echter niet eerst, maar het natuurlijke en daarna komt het geestelijke.

Een geestelijk lichaam kan God ontmoeten; een vleselijk lichaam niet – Exodus 33:20 (HSV):

Hij (God) zei verder: U zou Mijn aangezicht niet kunnen zien, want geen mens kan Mij zien en in leven blijven.

De laatste verzen van Openbaring 20 spreken over het grote oordeel. De doden van alle tijden en plaatsen worden opgewekt. Ze verschijnen voor **de Grote Witte Troon** waar God hen zelf zal oordelen. Er worden hemelse boeken geopend en dat zijn er drie: Het Boek des Levens, het Boek des Levens van het Lam en het Register van het Huis van Israël. Het grote oordeel vindt niet plaats op de aarde. Waar dan wel wordt niet gezegd, maar wellicht is dat de engelenwereld of geesteswereld. Gods woonplaats – de hoge hemel – kan het niet zijn, want daar hebben verlorenen (Gods vijanden) geen toegang.

¹⁾ De uitdrukking *doden van alle tijden* duidt alleen op gestorven mensen die in het Boek des Levens staan. Zij die in het boek des Levens van het Lam staan komen namelijk niet in het oordeel – zij zijn van Christus.

Openbaring 20:1-6 Het Messiaanse Rijk Begint

Vers 1: *Toen zag ik in een visioen een engel die neerdaalde uit de hemel. Hij bezat de sleutel van de Abyssus en hield een zware keten in zijn hand.*

Een nieuw visioen wordt aan Johannes geopenbaard. Hij ziet *een (aarts)engel uit de hemel* nederdalen naar de aarde. Hij heeft *de sleutel van de Abyssus* van Jezus ontvangen (Openbaring 1:18) om Satan op te sluiten. De *Abyssus* is onderdeel van Sheol (het dodenrijk) en is een gevangenis voor gevallen engelen en demonen. Helaas is ook Satan in staat de Abyssus te openen, vandaar dat er een *zware keten* nodig is om Satan gevangen te houden. Tevens wordt zijn ‘detentiecel’ verzegeld (Openbaring 20:3).

Vers 2: ***Hij greep de draak, het oude reptiel (dat is de duivel, te weten: Satan) en bond hem voor duizend jaren.***

Het is een geweldig moment in de heilshistorie als Satan gebonden wordt. Hij is immers de bron van alle kwaad. Johannes geeft een duidelijke beschrijving van Satan. Hij is niet alleen de (Grote Rode) Draak – dat is zijn gestalte in de engelenhemel en die weerspiegelt zijn boosaardigheid en doelstelling – maar ook het ***oude reptiel*** (slang) in Genesis 3. De binding van Satan werd voorzeggd in Jesaja 24:21-22 HSV:

²¹ *Op die dag zal het gebeuren dat de HEERE de legermacht van de hoogte in de hoogte en de koningen van de aardbodem op de aardbodem zal straffen.*

²² *Zij zullen verzameld worden als gevangenen in een kerker, zij zullen opgesloten worden in een gevangenis, maar na vele dagen zal er weer naar hen omgezien worden.*

Voorgaande vertaling is niet zo best. We gaan daarom over naar een directe vertaling uit de grondtekst:

²¹ *Op de gestelde tijd het zal geschieden, dat Jahweh bezoeking zal doen aan de hoge heerscharen hierboven (afgefallen engelen) en tegen de koningen op de aarde beneden.*

²² *Ze zullen bijeengedreven worden als een kudde, gevangengezet in een kerker en in de ijzers geslagen worden. Dan, na vele dagen, zal (Jahweh) hen bezoeken.*

Jesaja 24:22a is een voorzegging van Openbaring 20:1 en 2. Vers 22b wijst op de berechting van Satan en zijn volgelingen na het Duizendjarig Rijk (hier *bezoeken* genoemd).

Excurs 1: De Duizend Jaar

Liefst vijfmaal wordt de uitdrukking ***duizend jaar*** herhaald in Openbaring 20. Dat is niet voor niets: Het is **echt** duizend jaar. Het is mij dan ook een raadsel hoe gemakkelijk theologen dit getal bot negeren en deze tijds aanduiding een andere betekenis geven. Zo verklaart de bekende exegeet Greijdanus:

Duizend jaren spreekt van een volkomen tijdperk. Duizend is ook nu een zinnebeeldig getal, dat op eene volkomene volheid wijst. Hoe lange tijd daarmee dus voorgesteld wordt, kunnen we niet nader bepalen.

En Ds. Kooten legt een wonderlijke rekensom neer:

Het getal kan evenals andere getallen in Openbaring als symbolisch gezien worden. Het is het grootste mogelijke getal en wordt gevormd door 10 x 10 x 10. Tien tot de derde macht. Zo spreekt het getal van een heel lange duur en tegelijkertijd van volkomenheid.

Ds. Schroten heeft weer een andere ‘oplossing’:

Met moet dit getal niet letterlijk nemen. En ook: Wat wordt dan wél bedoeld met de duizend jaren?

Naar ons inzicht: de tijd van het zaaien van het zaad des Woords tot aan de rijping en de oogst

Dit moet je niet laten lezen door iemand die onbekend is met de Bijbel, want die zou door de rare wijze van redeneren in de lacht schieten. Echter dit is een ernstige vorm van Schriftkritiek. Want als een exegeet de vrijheid neemt om getallen in de Bijbel geen exacte waarde toe te kennen, dan stelt hij zichzelf boven Gods woord. Dan opent hij de deur naar allerlei afwijkende verklaringen. Dan spreekt niet de Heilige Schrift maar de exegeet en is geen sprake van Goddelijk gezag, maar van menselijke denkbeelden.

Vers 3: ***Vervolgens heeft hij hem neer gebracht in de Abyssus. Die heeft hij toen afgesloten en boven hem verzegeld opdat de duizend jaren voleindigd zouden kunnen worden. Daarna is het onvermijdelijk dat hij voor een korte tijd vrijgelaten wordt.***

De aartsengel – waarschijnlijk Michaël – is een bekende tegenstander van Satan. Halverwege de Grote Verdrukking heeft hij het hemelse leger aangevoerd dat Satan uit de engelenhemel verdreef. Nu krijgt hij de opdracht om Satan te arresteren en op te sluiten. Een logische vraag werpt zich nu op: ‘Waarom wordt Satan niet, zoals de Antichrist en de Valse Profeet, nu al in de ***het meer van het goddelijk vuur*** geworpen, maar pas na het Duizendjarig Rijk? (Openbaring 20:10). Daar kan maar één antwoord op zijn:

Satan heeft, toen hij nog niet in zonde gevallen was, het mandaat over de aarde gekregen. Dat loopt kennelijk af als de oude aarde wordt tenietgedaan en een nieuwe aarde wordt geschapen. Dat gebeurt na het Duizendjarig Rijk, als Satan korte tijd wordt losgelaten. Het einde van de oude aarde is dus tevens het einde van Satan.

Hoe groot de persoonlijke macht van Satan zelfs na zijn nederlaag en opsluiting nog is, blijkt wel uit vers 3b. Zijn gevangenschap is **noodzakelijk**, want anders kan het Duizendjarig Rijk niet **voleindigd worden**. De vrijlating van Satan is ook **onvermijdelijk**; onderdeel van de Raad Gods. Dat gebeurt na het Duizend Jarig Rijk en Jezus Christus als koning is afgetreden (1 Korinthe 15:24). Want dan gaat de oude aarde verdwijnen en daarmee Satan. Als dan de Nieuwe Aarde geschapen wordt, neemt God de regie geheel in eigen hand (1 Korinthe 15:24b). De vrijlating van Satan leidt dus niet tot triomf; het is zijn zwanenzang.

Excurs 2: Vergankelijk en Onvergelijk

Als het Duizendjarig Rijk eindelijk aanbreekt, ontstaat dan vanzelf een hemelse toestand? Welnee, zelfs het Messiaanse Rijk is onvolmaakt en is zeker geen hemelse zaligheid. Ook de Messiaanse mens is van

vlees en bloed; dus van ‘vergankelijk materiaal’. Johannes 3:5-6 (HSV) is daar duidelijk over:

⁵ *Jezus antwoordde: Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: Als iemand niet geboren wordt uit water en Geest, kan hij het Koninkrijk van God niet binnengaan.*

⁶ *Wat uit het vlees geboren is, is vlees; en wat uit de Geest geboren is, is geest.*

De apostel Paulus ontsluit dit geheim verder in 1 Korinthe 15. Zo zegt hij in vers 50 en 53 (HSV):

⁵⁰ *Maar dit zeg ik, broeders, dat vlees en bloed het Koninkrijk van God niet kunnen beërven, en de vergankelijkheid beërft de onvergankelijkheid niet.*

⁵³ *Want dit vergankelijke moet zich met onvergankelijkheid bekleden en dit sterfelijke moet zich met onsterfelijke bekleden.*

Het *onvergankelijke* – wat de Zaligheid inhoudt – is de aardse mens van het Messiaanse Rijk niet gegeven, maar komt pas in zicht als dat Rijk afloopt – 1 Korinthe 15:24 (HSV):

Daarna komt het einde, wanneer Hij (Jezus) het koningschap aan God de Vader heeft overgegeven, wanneer Hij alle heerschappij en alle macht en kracht heeft tenietgedaan.

Paulus spreekt over het einde van de oude aarde (zie ook 2 Petrus 3:10). In die korte periode wordt Satan losgelaten. Dan wordt een laatste maal scheiding aangebracht tussen ware gelovigen en schijnchristenen. En dan haalt God de laatste oogst binnen van mensen die Hem liefhebben; mensen waar de Hoogheilige zo ontzettend veel moeite voor heeft gedaan om hen voor Zich te winnen. De hele Raad Gods is ervoor ontworpen en zelfs Zijn eigen Zoon heeft Hij ervoor opgeofferd. Is dit uit te leggen? Neen, het is te hoog om te begrijpen. Hier geldt: ‘Genade zo oneindig groot, ver boven mijn verstand’.

Als de laatste gelovige ‘geogst is’, komt er een einde aan de vleselijke mens. Want zij die de Zaligheid beërven zullen die niet binnengaan met een aards lichaam, maar als geest (1 Korinthe 15:44) en in het nieuwe Jeruzalem een nieuw lichaam krijgen. Ook dat legt Paulus uit, 1 Korinthe 15:51-52 (HSV):

⁵¹ *Zie, ik vertel u een geheimenis: Wij zullen wel niet allen ontslapen, maar wij zullen allen **veranderd worden**,*

⁵² *in een ondeelbaar ogenblik, in een oogwenk, bij de laatste bazuin. Immers, de bazuin zal klinken en de doden zullen als onvergankelijke mensen opgewekt worden, en ook wij zullen veranderd worden.*

Paulus spreekt natuurlijk over de Opname, maar dit is ook op alle gelovigen van toepassing is – **Alleen een Geestelijk Lichaam Kan God Ontmoeten**. Hoe dat nieuwe lichaam eruitziet? Geen flauw idee; dat moeten we maar in de handen van de hoge God laten, het komt wel goed.

Vers 4: ***Ik zag in een visioen tronen en ook dat de zetels werden bezet. En het is hen gegeven om te oordelen – zij zijn namelijk de zielen van de onthoofden vanwege het getuigenis van Jezus en vanwege het woord van de hoge God die tevens het Beest niet aanbeden hebben, noch zijn beeld. Ook hebben zij het merkteken op hun voorhoofd of op hun hand niet aanvaard. – Zij kwamen tot leven en regeerden met Christus die duizend jaren. Dit is de eerste opstanding.***

Er wordt een tribunaal opgesteld uit martelaren van de Grote Verdrukking. Zij zijn **tot leven** gewekt. Dat duidt op een opstanding op deze aarde, want in die betekenis komt dit woord vaak voor. Dat is **de eerste opstanding** en de **onthoofden** krijgen een aards lichaam terug om te regeren **met Christus**. Hen kan daarom geen hemels lichaam gegeven worden, want dat is **onvergankelijk**. Het kan daarom niet leven op een **vergankelijke** aarde. Openbaring 20:4 vervult Daniël 7:21 en 22 (HSV):

²¹ *Ik had namelijk toegekeken en gezien dat die hoorn ¹ oorlog voerde tegen de heiligen ² en dat hij hen overwon,*

²² *totdat de Oude van dagen ³ kwam, de heiligen van de Allerhoogste ² recht verschaft ⁴ werd en het tijdstip was bereikt dat de heiligen het koningschap in bezit namen ⁵.*

¹ De hoorn is de Antichrist. ² De heiligen zijn zielen van de martelaren uit de Grote Verdrukking. ³ Dit is een slechte vertaling. Beter: *Hij Die de tijdperken verduurt*; dat is God. ⁴ Dit recht vloeit voort uit hun smeekbede in Openbaring 6:10. ⁵ Hun koningschap wordt in vers 4c omschreven met: ***en regeerden met Christus***.

Vers 4b: ***En het is hen gegeven om te oordelen***

Edothē (is gegeven) duidt op een eenmalige gebeurtenis **in het verleden**. Het is een gift van God. Maar wat of wie moeten de martelaren dan oordelen? Dat blijkt uit de rest van vers 4, want dit tribunaal wordt opgericht aan het begin van het Duizendjarig Rijk en vormt daarna, samen met koning Jezus Christus, de regering van het Messiaanse Rijk. Hun eerste taak is om een selectie te maken uit de Israëlieten die het beloofde land willen binnengaan – Ezechiël 20:36-38 (HSV) spreekt daarover:

³⁶ *Zoals Ik met uw vaders in de woestijn van het land Egypte een rechtszaak gevoerd heb, zo zal Ik een rechtszaak met u voeren, spreekt de Heere HEERE.*

³⁷ *Ik zal u onder de herdersstok doen doorgaan en u brengen in de band van het verbond.*

³⁸ *Ik zal van u uitzuiveren wie in opstand komen en wie tegen Mij overtreden. Ik zal hen leiden uit het land waar zij vreemdeling zijn, maar zij zullen op het grondgebied van Israël niet komen.*

Als de zondaars zijn verwijderd mag de ware gelovigen Kanaän binnengaan. Ezechiël 20:40 (HSV): *want op Mijn heilige berg, op de hoge berg van Israël, spreekt de Heere HEERE, daar zal heel het huis van Israël Mij in het land dienen, in zijn geheel. Daar zal Ik in hen behagen scheppen en daar zal Ik uw heoffers vragen, met het allerbeste van al uw geheiligde gaven.*

Vers 5: **Wat betreft de andere doden, die herleefden niet totdat de duizend jaren voleindigd waren.** De **andere doden** zijn met zekerheid te definiëren. We beginnen met de doelgroepen die het **niet** zijn:
1. De Gemeente van Christus (want zij zijn vóór de Grote Verdrukking al opgenomen in de hemel).
2. De martelaren uit de Grote Verdrukking (want zij herleven).
3. De Oudtestamentische gelovigen want zij zijn door Jezus Christus naar de hemel gebracht (Efeze 4:8).
Met uitsluiting van deze doelgroepen vallen alle andere mensen die ooit op deze aarde geleefd hebben onder het oordeel voor de Grote Witte Troon, na de Grote Verdrukking – dat is de tweede opstanding.

Excurs 3: De Eerste en de Tweede Dood

De eerste dood is de dood van het lichaam; de tweede de dood van de ziel die, volgens de Bijbel na de eerste dood blijft voortbestaan. Daar wordt heel verschillend over gedacht. – Eerst de feiten:

A. De tweede dood ondergaan zij die *in de poel van vuur geworpen worden* (Openbaring 20:15).

B. Gelovigen hoeven de tweede dood niet te vrezen; Openbaring 2:11b (Grondtekst): *Wie overwint zal geenszins schade lijden van de tweede, definitieve dood.* En Openbaring 20:6 (Grondtekst): *Gezegend en heilig is degene die deelheeft aan de eerste opstanding. Over hen heeft de tweede dood geen macht.*

Wel, erg duidelijk dus. Nou,... kennelijk niet. Veel christenen geloven namelijk dat Openbaring 20:10 van een eeuwige marteling getuigt die alle mensen treft die verlorenen gaan. Om een dergelijk gruwelijk lot als Bijbelse waarheid te mogen verkondigen, verplicht dat tot brede onderbouwing uit de Bijbel. We gaan de teksten eens na en citeren Openbaring 20:10 (HSV):

En de duivel, die hen misleidde, werd in de poel van vuur en zwavel geworpen, waar ook het beest en de valse profeet reeds zijn. En zij zullen dag en nacht gepijnigd worden in alle eeuwigheid. (Fout vertaald: Zie vers 10).

En wie dan nog niet overtuigd zou zijn, wordt nog Mattheüs 13:41-42 voorgehouden:

⁴¹ *de Zoon des mensen zal Zijn engelen uitzenden, en zij zullen uit Zijn Koninkrijk verzamelen alle struikelblokken, en hen die de wetteloosheid doen,*

⁴² *en zij zullen hen in de vurige oven werpen; daar zal gejammer zijn en tandengeknars.*

Is hier de Vertaling naar het Dogma Gebogen? De stelling dat verlorenen eeuwigdurend gekweld worden, is natuurlijk een heftige uitspraak. Daar zal de Bijbel wel vaak over spreken? – **niet dus.** Dat is echter strijdig met de Bijbelse gewoonte om belangrijke Goddelijke besluiten duidelijk en bij herhaling te beschrijven. We dienen dus na te gaan of er wel juist vertaald en uitgelegd wordt.

De uitdrukking *tous aiōnas tōn aiōnōn*, in Openbaring 20:10, vertaalt de HSV met: *in alle eeuwigheid*; NBV: *tot in eeuwigheid*; NBG: *in alle eeuwigheden*. De letterlijke vertaling van *tous aiōnas tōn aiōnōn* is: *de eeuwen (van) de eeuwen, of: de eeuwen die de eeuwen zijn*. Dat is wat anders dan de gegeven vertalingen. **Conclusie:** Dit is interpretatie - **men is van mening dat dit bedoeld wordt.**

Bij een zo gewichtig onderwerp dienen ‘bewijsteksten’ nauwkeurig onderzocht te worden. Oorspronkelijk betekende *aiōn leven* en dat duidde het bestaan van een mens – een onbestemde tijdsduur. Het evalueerde tot een begrip dat een tijdperk aanduidde. In de betekenis van eeuw als **rekeneenheid** komt het niet in de Bijbel voor. Het is dus niet verstandig om kritiekloos met eeuw te vertalen.

Aiōn in Openbaring – Vertalingen van *aiōnas* (meervoud) met *eeuwigheid* (als in Mattheüs 6:13 HSV) zijn dubieus. Het gezaghebbende Theological Dictionary van Kittel zegt: *Slechts in het licht van de context kan gezegd worden dat aiōn duidt op eeuwigheid in de strikte betekenis of simpel “verafgelegen” of “uitgestrekt” of “onbepaalde tijd”.* Zo wordt in Lucas 1:70 NBG/NBV *aiōn* vertaald met: *van oudsher*. In 1 Korinthe 8:13 (HSV) als: *zal ik nooit ofte nimmer meer (aiōna) eten*. En in Mattheüs 13:40, 49; 24:3 en 28:20 wordt het woord vertaald met: *wereld*. Maar ook vertalingen met *tijdperk* komen voor.

Conclusie: De context bepaalt de betekenis van *aiōn*. Wat is dan de meest logische vertaling van *tous aiōnas tōn aiōnōn*? Waarschijnlijk: *het tijdperk van de eeuwen* of *het eeuwenlange tijdperk*. Dat kan enerzijds op het Messiaanse Rijk duiden (wat meestal het geval is) of anderzijds op de periode die we omschrijven met ‘de nieuwe hemel en de nieuwe aarde’ of ‘de Zaligheid’.

Gepijnigd in alle Eeuwigheid? De tweede bewijstekst, Mattheüs 13:37-43, is meestal slecht vertaald. Die teksten zijn namelijk beïnvloed door de traditionele dogmatiek die de vertalers aanhingen. We geven de HSV-vertaling en zetten daartussen de juiste vertaling als sprake is van afwijkingen van belang:

³⁷ *Hij antwoordde en zei tegen hen: Hij die het goede zaad zaait, is de Zoon des mensen.*

³⁸ *De akker is de wereld, het goede zaad zijn de kinderen van het Koninkrijk en het onkruid zijn de kinderen van de boze.*

³⁹ *{De vijand die het gezaaid heeft, is de duivel;} # de oogst is de voleinding van de wereld # en de maaiers zijn engelen.*

De woorden tussen { } horen niet bij vers 39, maar bij 38 (de versindeling is niet oorspronkelijk, maar veel later toegevoegd en daarin speelde de heersende dogmatiek een grote rol). De Griekse tekst van # tot # luidt:

- ho (dit) de (bovendien, ook) *therismos* (oogst) *sunteleia* (einde) *tou* (dé) *aiōnus* (tijdperk) *estin* (is/zijnde). Of: Dit is bovendien ook de oogst aan het einde van het tijdperk.
- 40 Zoals dan het onkruid verzameld en met vuur verbrand wordt, # zo zal het ook zijn bij de voleinding van deze wereld:
De Griekse tekst ²⁾ vanaf # luidt: *houtōs* (aldus) *estai* (zal het zijn) *en* (in) *tēi* (dé) *surteleiāi* (einde) *tou* (dé) *aiōnos* (tijdperk) *toutou* (deze). Of: Aldus zal het zijn aan het einde van dit tijdperk.
- 41 de Zoon des mensen zal Zijn engelen uitzenden, en zij zullen uit Zijn Koninkrijk verzamelen # alle struikelblokken, en hen die de wetteloosheid doen,
De Griekse tekst vanaf # luidt: *panta* (elke) *ta* (dé/degenen) *skandala* (uitlokkende) *kai* (en) *tous poiountas* (degenen veroorzakende) *tēn* (dé) *anomian* (wetteloosheid). Of: al degenen die de wetteloosheid uitlokken en die veroorzaken.
- 42 en zij zullen hen in de vurige oven werpen; # daar # zal gejammer zijn en tandengeknars.
Het woord tussen ## is *ekei*. Dat betekent: daar, ter plaatse of op die plaats. Vers 42a hoort bij vers 41.
- 43 Dan zullen de rechtvaardigen stralen als de zon, in het Koninkrijk van hun Vader. Wie oren heeft om te horen, laat hij horen.

- Wat Staat er nu Echt?** – Op basis van voorgaande studie kunnen we Mattheüs 13:39-42 corrigeren:
- 37 Hij (Jezus) antwoordde en zei tegen hen: Hij die het goede zaad zaait, is de Zoon des mensen (Jezus).
- 38 De akker is de wereld, het goede zaad zijn de kinderen ^{A)} van het Koninkrijk ^{B)} en het onkruid zijn de kinderen van de boze ^{C)}. De vijand die het gezaaid heeft, is de duivel.
- 39 Dit is bovendien ook de oogst aan het einde van het tijdperk ^{D)} en de maaiers zijn engelen.
- 40 Zoals dan het onkruid verzameld en met vuur verbrand wordt ^{E)}, aldus zal het zijn aan het einde van dit tijdperk ^{F)}.
- 41 De Zoon des mensen zal Zijn engelen uitzenden, en zij zullen uit Zijn Koninkrijk al degenen verzamelen die de wetteloosheid uitlokken en die veroorzaken. Dan zij zullen hen in de vurige oven werpen.
- 42 Ter plaatse zal gejammer zijn en tandengeknars ^{G)}.
- 43 Dan zullen de rechtvaardigen stralen als de zon, in het Koninkrijk van hun Vader. Wie oren heeft om te horen, laat hij horen.
- A) Dit zijn de gelovigen van alle tijden en plaatsen.
B) Bedoeld zijn zowel het hemelse koninkrijk, dus de Gemeente, als het Messiaanse Rijk op aarde.
C) Dat zijn zij die verloren gaan.
D) Het einde van het tijdperk van de mens als een nieuwe hemel en een nieuwe aarde worden geschapen.
E) Er wordt niet gesproken over eeuwige kwelling, maar over vernietigen door goddelijk vuur.
F) De verklaring onder ^{D)} wordt nog eens nadrukkelijk bevestigd.
G) Dit duidt de plaats van executie; geen eeuwige kwelling.

Conclusie: Er wordt niets over een eeuwigdurende kwelling van verloren mensen gezegd. Blijft over dat de tweede dood de dood van de ziel is. Ouweneel spreekt van: *om eeuwig dood te blijven*. De Studiebijbel: *Wie in de poel van vuur geworpen wordt, sterft als het ware voor de tweede keer (na de lichamelijke dood)*. Wat blijft staan is dat verlorenen, als zij voor de Grote Witte Troon van God gedaagd worden, geconfronteerd worden met de boeken die geopend worden (vers 12). Dat zal duidelijk maken **waarom** zij verloren gaan en tot een kwellend zelfverwilt leiden, maar (dat kan wellicht ook) sommigen zullen volharden in hun afkeer van God en hun geestelijke dood in redeloze woede tegemoet gaan.

Vers 6: *Gezegend en heilig is degene die deelheeft aan de eerste opstanding. Over hen heeft de tweede dood geen macht. Integendeel, zij zullen priesters van de hoge God en van de ware Christus zijn en zij zullen met Hem duizend jaar regeren.*

Met *degene die* wordt gewezen op de martelaren in vers 4. Zij komen niet in het oordeel, want ze zijn heilig en behoren bij Jezus Christus. Het is niet duidelijk of dit priesterschap de dienst in de tempel te Jeruzalem geldt. De tempel wordt niet genoemd, dus laten we dit maar open.

Openbaring 20:7-10 Satan Vrijgelaten – Zijn Laatste Nederlaag

Vers 7-9:

- 7 *Wanneer dan de duizend jaar voleindigd zijn, zal de Satan worden vrijgelaten uit zijn gevangenis.*
- 8 *Hij zal eruit komen om de volken tot in de vier hoeken van de aarde te misleiden, als Gog uit Magog, om hen te verzamelen tot de oorlog. Het getal van hen is als het zand van de zee.*
- 9 *Toen zijn zij over de breedte van de aarde opgetrokken. Vervolgens hebben zij de leger- plaats van de heiligen omsingeld, namelijk de geliefde stad. Daarop is een vuur van de hoge God uit de hemel neergedaald en die heeft hen verteerd.*

Aan het einde van het Messiaanse Rijk wordt Satan vrijgelaten, maar dat leidt niet tot zijn triomf. Hij

staat kort voor zijn definitieve ondergang en dat weet hij. Zijn reactie is dan ook naar zijn natuur. Hij besluit om zoveel mogelijk mensen in zijn val mee te slepen. Daartoe verschijnt hij op aarde in de gestalte van Gog uit Magog. Zijn verschijning brengt velen (die God haten) ertoe om hun schijnvroomheid af te leggen en zich aan te sluiten bij Satan. Ondanks de zegeningen van het Messiaanse Rijk blijken veel mensen God af te wijzen. Het zijn er zelfs (en dat is schokkend) heel veel – **als het zand van de zee**. In een laatste poging om Gods zaak afbreuk te doen, verzamelt Satan alle Godvijandige krachten en stuurt dit grote leger op Jeruzalem af en omsingelt de stad. Maar dan daalt Goddelijk vuur neer en verteert hen. Er is helemaal geen strijd; slechts een roemloos einde. Nadat God de goddelozen heeft verteerd – dus naar lichaam en geest uitgewist –, blijven er alleen nog gelovigen over. Zij komen waarschijnlijk niet meer in het oordeel, want over hen is dat oordeel (zo blijkt hier) al voltrokken. Nog eenmaal wordt op Gods bevel scheiding aangebracht tussen gelovigen en ongelovigen. Dan haalt God de laatste oogst binnen van allen die Hem liefhebben. Zo wordt het einde van de oude aarde ingeleid.

Vers 10: ***De duivel die hen misleidde, werd in het meer van het Goddelijk vuur geworpen, dezelfde plaats als die van het Beest en de Valse Profeet. Dan zullen zij tot in het eeuwenlange tijdperk dag en nacht beproefd worden.***

Hoewel Goddelijk vuur niet alleen het lichaam doodt, maar waarschijnlijk ook de ziel, blijkt dat voor Satan (**de duivel**) en zijn hoge demonen (**het Beest en de Valse Profeet**) nog niet te gelden. Zij worden eerst door het Goddelijk vuur **beproefd**. Dat duurt echter geen eeuwigheid, maar een beperkte tijd **tot in het eeuwenlange tijdperk**. Dat is de periode die na het oordeel voor de Grote Witte Troon begint (Openbaring 20:11), meestal de Zaligheid. Dan worden ook zij ter dood gebracht (Openbaring 20:14). Mede op basis van deze tekst wordt wel gesproken van een ‘eeuwige marteling’ van allen die verloren gaan. Dat staat er echter niet. Indien dat zo zou zijn, had er zoiets moeten staan als: En aan hun straf/beproeving/marteling kwam geen einde. Ook is de mensheid hier niet de aangesprokene. Er is sprake van slechts drie wezens: **Satan (de duivel)**, de Antichrist (**het Beest uit de zee**) en **de Valse Profeet (het Beest uit de aarde)**. Over de straf van mensen die verloren gaan, spreekt Openbaring 20:11-15.

Openbaring 20:11-15 Het Oordeel voor de Grote Witte Troon

Vers 11: ***Daarna zag ik in een visioen een grote witte troon. Voor Degene die daarop zat, zijn de aarde en de hemel weggevlucht, weg van Zijn aangezicht en hun plaats werd niet meer gevonden.***

In Openbaring 4:2 de **Zittende** (of: **Degene die daar op zat**) de hoge God, hier dus ook.

Wat dit ‘wegvluchten’ betekent, legt 2 Petrus 3:10 (HSV) uit:

Maar de dag van de Heere zal komen als een dief in de nacht. Dan zullen de hemelen met gedruis voorbijgaan en de elementen brandend vergaan, en de aarde en de werken daarop zullen verbranden.

De oude hemel en aarde wordt vervangen voor een nieuwe hemel en aarde; 2 Petrus 3:13 (HSV):

Maar wij verwachten, overeenkomstig Zijn belofte, nieuwe hemelen en een nieuwe aarde, waar

Vers 12-13:

¹² ***Toen zag ik de doden, klein en groot – zij stonden opgesteld vóór het aangezicht van de hoge God – en boeken werden geopend. Vervolgens werd een soortgelijk boek geopend; dat is het boek des levens. En de doden werden gescheiden op grond van wat in de boeken geschreven staat – overeenkomstig hun werken.***

¹³ ***De zee gaf de doden die in haar waren; de dood en het dodenrijk gaven de doden die in hen waren. En zij werden gescheiden, eenieder overeenkomstig zijn werken.***

De doden ontwaken in de dodenwereld (Sheol). Voor de doden zelf zal het wellicht zijn alsof ze kort na hun sterven tot bewustzijn komen en voor de Grote Witte Troon van de hoge God gedaagd worden. Het zijn geen mensen met een lichaam, zoals zij dat hadden vóór hun lichamelijke dood. Het zijn geesten die op Gods bevel worden opgewekt en uit Sheol worden opgeroepen om **voor zijn aangezicht** te verschijnen. Het Oordeel wordt geveld op basis van de informatie van drie hemelse boeken:

1. **Het Boek des Levens**. Alle mensen die bestaan hebben, worden ingeschreven in het Boek des Levens. Het oordeel voor de Grote Witte Troon bepaalt wie er verloren gaan en daarna in *de poel van het vuur* geworpen.
2. **Het Register van het Huis van Israël**. Dit boek bevat uitsluitend namen van gelovige leden van het volk Israël. Zij komen niet voor de rechterstoel van God, want zij vallen onder het gezag van Jezus Christus.
3. **Het Boek des Levens van het Lam**. In dit boek Zijn allen opgetekend die in Jezus Christus gestorven zijn en ten hemel zijn gevaren. Zij horen tot het lichaam van Christus en komen niet voor de rechterstoel van God.

Zo worden dan middels twee boeken de namen vrijgegeven van vele miljoenen mensen **die de zaligheid beërven**. Dat boek twee en drie juist op de oordeelsdag geopend worden, is wellicht een eerbetoon aan de heiligen en om hen die verloren gaan te tonen, wat zij versmaad hebben.

Het Boek des Levens bevat de daden van eenieder die ooit geleefd heeft en op grond daarvan worden de doden geoordeeld. Zij die schuldig zijn bevonden, worden uitgeschreven, daarna afgescheiden en vervolgens in *het meer van het vuur* geworpen (Openbaring 20:15), waar ook de ziel/geest sterft. In feite staat er: *het boek van het ware leven* en dat geeft haarfijn weer waar het om gaat – de hemelse zaligheid.

En de doden werden gescheiden – Er wordt scheiding aangebracht tussen verlorenen en hen die worden vrijgesproken. Maar, ... wie worden vrijgesproken? We beginnen met de doelgroepen die het **niet** zijn:

1. De Gemeente van Christus (want zij zijn vóór de Grote Verdrukking al opgenomen in de hemel).
2. De martelaren uit de Grote Verdrukking (want zij herleven).
3. De Oudtestamentische gelovigen want zij zijn door Jezus Christus naar de hemel gebracht (Efeze 4:8).
4. Zij die aan het einde van het Duizendjarig Rijk nog in leven zijn, want daar is het oordeel al voltrokken.

Wie blijven er dan nog over om voor de Grote Witte Troon veroordeeld te worden of – dat volgt daaruit – te worden vrijgesproken? Twee ‘soorten’ mensen, namelijk:

5. De ongelovigen van alle tijden en plaatsen; ook heidenen genoemd ¹⁾.
6. Joden en niet-Joden onder de wet. Zij dienen God, maar kennen Jezus Christus niet.

Kunnen we uitspraken doen over 5 en 6? Ja, want Paulus getuigt; Romeinen 2:12 (NBV):

¹² *Allen die gezondigd hebben zonder de wet te kennen (heidene dus), zullen ook zonder de wet verloren gaan; en allen die gezondigd hebben terwijl ze de wet wel kennen (Joden), zullen door de wet worden veroordeeld.*

¹³ *Niet wie de wet slechts aanhoort zal voor God rechtvaardig zijn, maar wie de wet naleeft.*

¹⁴ *Wanneer namelijk heidenen (zie vers 12a), die de wet niet hebben, de wet van nature naleven, dan zijn ze zichzelf tot wet, ook al hebben ze hem niet.*

¹⁵ *Ze bewijzen door hun daden dat wat de wet eist in hun hart geschreven staat; en hun geweten bevestigt dit, omdat ze zichzelf met hun gedachten beschuldigen of vrijspreken.*

In het oordeel worden Joden die de wet naleven dus *rechtvaardig* bevonden – zij gaan niet verloren zegt Paulus. Daarnaast een grote groep uit de heidenen God of Christus niet kennen. Zij worden geoordeeld naar hun geweten – en dat geweten is hier de scherpzetter: schuldig of vrijgesproken. Worden er heel veel ‘heidene’ vrijgesproken of maar erg weinig? Dat weet ik niet en de Bijbel geeft ons geen maatstaf. Die is alleen God zelf bekend, dus moeten wij niet wijzer willen zijn. Het oordeel is ‘des HEEREN’.

Vers 14: En de dood en het dodenrijk werden in het meer van hét vuur geworpen. Alleen dit leidt tot de tweede dood.

Het einde van de oude aarde leidt ook tot het einde van de dood en het dodenrijk, want die zijn verbonden met de zondeval. Paulus helpt ons verder in 1 Korinthe 15:20-28 (HSV):

²⁰ *Maar nu, Christus is opgewekt uit de doden en is de Eersteling geworden van hen die ontslapen zijn.*

²¹ *Want omdat de dood er is door een mens, is ook de opstanding van de doden er door een Mens.*

²² *Want zoals allen in Adam sterven, zo zullen ook in Christus allen levend gemaakt worden.*

²³ *Ieder echter in zijn eigen orde: Christus als Eersteling, daarna wie van Christus zijn, bij Zijn komst.*

²⁴ *Daarna komt het einde ¹⁾, wanneer Hij het koningschap aan God en de Vader heeft overgegeven, wanneer Hij alle heerschappij en alle macht en kracht heeft tenietgedaan.*

²⁵ *Want Hij moet Koning zijn, totdat Hij alle vijanden onder Zijn voeten heeft gelegd.*

²⁶ *De laatste vijand die tenietgedaan wordt, is de dood ³⁾.*

²⁷ *Immers, alle dingen heeft Hij aan Zijn voeten onderworpen. Wanneer Hij echter zegt dat aan Hem alle dingen onderworpen zijn, is het duidelijk dat Hij Die Zelf alles aan Hem onderworpen heeft, hiervan is uitgezonderd.*

²⁸ *En wanneer alle dingen aan Hem onderworpen zijn, dan zal ook de Zoon Zelf Zich onderwerpen aan Hem Die alle dingen aan Hem onderworpen heeft, opdat God alles in allen zal zijn.*

¹⁾ Het einde van Het Duizendjarig Rijk. ³⁾ Met het einde van de oude aarde wordt ook de dood *tenietgedaan*.

Openbaring 21:4 (HSV) spreekt daarover:

En God zal alle tranen van hun ogen afwissen, en de dood zal er niet meer zijn; ook geen rouw, jammerklacht of moeite zal er meer zijn. Want de eerste dingen zijn voorbijgegaan.

Vers 15: En indien iemand niet ingeschreven bleek te zijn in het boek des levens, werd hij in het meer van hét vuur geworpen.

Ook hier wordt getuigd dat alleen zij die uitgeschreven worden uit *het boek van des levens* in *het meer van het vuur* geworpen worden, waar ook de ziel sterft. Het is de bevestiging van onze exegese.

Deze studie is niet meer dan een uittreksel met beperkte inhoud. Voor een veel uitgebreider bespreking verwijzen we naar: De Openbaring van Jezus Christus door Gert A. van de Weerd.

Copyright: Gert A. van de Weerd; PMI Boeken BV.